

е било отнаредено да живува по Бяломорие. Земеделието като средство за прехрана е било също така развито. Нина е живяла по свободата от гора равнина около Доспатската рѣка, но така също и по равнината западно от Орляно (Чаирджикъ)¹⁾ които, следъ ограничената за запазенето на гората сѫ били изоставени.

Планината, които сѫ се използвала за връзки съ Бяло-морие и пакъ е во Хайбистъ, преди Освободителната война. Оттам живяла през войната, Зърна и Кавала. Презъ с. Вали трудилъ Ганюшевъ.

Днес на първоначалното икономическото и държавното започнало дълготрайното население не може да работи. Скопие да се живее пакъ оттам. Отъ таблица

† Рафтаилъ Поповъ

Селанина		ГОРСКИ	МАГРЕТА
с. Доспатъ	3530	24	86
с. Бърхуче	450	—	5
с. Сърница	2501	—	59
с. Писелца	1378	—	28
с. Крушеца	50	2	24
с. Орляно	214	—	6
Всичко	8323	26	214

¹⁾ Дълга спорова за тѣхъ сѫ били водени съ Сатовча.

²⁾ Известенъ е големиятъ споръ за владението на Доспатските гори между България и Гърция, който бѣ разрешенъ въ наша полза отъ арбитража на Обществото на народните шведски професори Остенъ Унденъ. Презъ 1936 г. ар. Делчинъ бѣ преименуванъ на професоръ Унденъ за да напомни на справедливата присъда.

† Рафаилъ Поповъ

(Животъ и научно дѣло).

На 15 августъ 1940 г. се помина първиятъ български предисторикъ, частниятъ доцентъ по предистория при катедрата по обща и културно-политическа география, Рафаилъ Поповъ. Той бѣше роденъ на 14 августъ (ст. ст.) 1876 г. въ Търново, където завършилъ и гимназия. Следва въ София и на 1900 г. завършва естествена история, следъ което става гимназиаленъ учителъ въ Шуменъ. Тукъ той попада срѣдъ многобройнитѣ но неизследвани предисторични находки, съ изучването на които се заема най-усърдно. Той публикува първоначално нѣколко малки студии, а на 1909 г. и голѣмата си студия върху Коджа-дерменската селищна могила. Съ това той се наложи като първи изследвачъ на българската предисторична старина и заслужи да бжде изпратенъ на 1909 до 1911 г. на специализация по предистория, геология и палеонтология въ Берлинъ. На 1914 г. става уредникъ на предисторичния отдѣлъ при Народния музей, а отъ 1929 г. той е директоръ на този музей до 1938 г., когато напуска длъжността по предѣлна възраст. Въ това време той почти самъ повече отъ 25 години се занимава съ изследване предисторията на България, като обърна внимание на най-важнитѣ находки. Поради това на 1925 г. той бѣ поканенъ да стане частенъ доцентъ по предистория въ Софийския университетъ.

Покойниятъ Р. Поповъ посвети особено внимание на нѣколко голѣми пещери около родния му градъ Търново, за които предварително можеше да се предполага, че ще да криятъ въ недрата си обилни предисторични находки. Той изследва всички пещери въ близкото до Търново Бѣляковско плато и публикува резултатитѣ на 1925 г. Следъ това Поповъ отива още по на западъ, изследва пещерата Темната дупка при с. Карлуково и издаде на 1931 г. полученитѣ резултати. Следъ това съ изследването на пещерата Миризливка при с. Орѣшецъ (Бѣлоградчишко) той достигна най-западната точка въ своя изследователски пжтъ въ Северна България, за да се върне въ края на живота си отново въ околноститѣ на Шуменъ, неговото първо научно поприще, този пжтъ подъ Мадарския конникъ.

Покойниятъ Поповъ има голѣма заслуга и за нашата антропология. Той изследва най-стария намѣренъ въ България черепъ отъ Деветашката пещера.

Рафаилъ Поповъ бѣше не само изследвачъ, но и отличенъ преподаватель и популяризаторъ. Студентитѣ го слушаха съ увлечение, а и най-неукниятъ може да прочете и проумѣе отъ край до край неговата „Култура и животъ на предисторическия човѣкъ въ България“ и нѣкои други отъ многобройнитѣ негови популярни статии. Той не смѣташе науката за привилегия на една малка група люде, а за насъщна духовна храна на цѣлия народъ.

Овдовѣ българската предистория, обаче и за географията смъртта на Р. Поповъ е не по-малка загуба. Тя става още по-чувствителна поради това, че идва, следъ като се случиха едно следъ друго тѣй тежки нещастия съ българската география. Поради заслугитѣ му за българската наука покойниятъ бѣше избранъ за дописенъ членъ на Българската академия на наукитѣ.

Цѣлото младо поколение български географи, минало презъ аудиторията на Р. Поповъ, ще запази за него най-добъръ споменъ, а българската предистория ще има неговитѣ трудове между своитѣ най-скъпи достояния.

Д. Ярановъ

† RAPHAEL POPOV

Am 15 August verschied der erste bulgarische Prähistoriker, der Privatdozent für Vorgeschichte an der Universität Sofia Raphael Popov. Er fing als Gymnasialprofessor in Šumen mit der Ausgrabung der reichen vorgeschichtlichen Funden in der Umgebung dieser Stadt an, nachher beschäftigte sich Popov, als Leiter der Vorgeschichtlichen Abteilung des Archäologischen Nationalmuseums lange Zeit mit den an prähistorischen Funden sehr reichen Höhlen in der Umgebung von Tarnovo, sein Geburtsort. Auch andere Höhlen wurden von Popov untersucht, und so wurde die Grundlage für den Ausbau der bulgarischen Vorgeschichte geschafft. Darum wurde Popov im Jahre 1925 eingeladen als Privatdozent an der Universität Sofia Vorlesungen über Vorgeschichte zu lesen. Zuletzt war er Direktor des Archäologischen Nationalmuseums.

Popov hat sehr grosse Verdienste auch für die bulgarische Anthropologie. Er hat den ältesten Schädel aus Devetaki in Nordbulgarien studiert und veröffentlicht.

Der Verstorbene war nicht nur ein Forscher, sondern auch ein von den Studenten sehr geliebten Lehrer.

Dim. Jaranoff